

Ενημέρωση για την κατάσταση των προσφυγικών δομών στα Γιάννενα

Ανοιχτή Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες - Ιωάννινα

Στην υπόλοιπη χώρα το προσφυγικό έχει απασχολήσει τους αλληλέγγυους και τις τοπικές κοινωνίες εδώ και περίπου ένα χρόνο. Στην πόλη μας, πάλι, οι πρώτοι πρόσφυγες έφτασαν μόλις στις αρχές του Μάρτη, όταν και βρεθήκαμε αντιμέτωποι με τις τεράστιες ανάγκες τους και την πλήρη απουσία του κράτους.

Οι πρώτοι 180 πρόσφυγες (Σύριοι στο σύνολό τους) έφτασαν στην Κόνιτσα, μια κωμόπολη έξω από τα Γιάννενα, όπου και φιλοξενούνται στο κτίριο του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας. Οι συνθήκες είναι αρκετά αξιοπρεπείς με καθημερινή σίτιση, θέρμανση, στέγαση σε ξεχωριστά δωμάτια, ενώ η υγειονομική περίθαλψη είναι εξασφαλισμένη από Κέντρο Υγείας Κόνιτσας. Η δομή είναι ανοιχτή και μέσα στο κέντρο της Κόνιτσας. Έτσι, οι πρόσφυγες έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες και τα μαγαζιά, αλλά και αλληλεπίδραση με την τοπική κοινωνία.

Το κέντρο στα Δολιανά (Μαθητική Εστία) είναι σε μια από τις πιο ακριτικές περιοχές της χώρας και αυτή τη στιγμή φιλοξενεί 200 πρόσφυγες. Είχε γίνει προσπάθεια να εγκατασταθούν άλλοι 200, οι οποίοι κατέληξαν στα Γιαννιτσά, καθώς η πλειονότητα των κατοίκων προχώρησε σε κλείσιμο του δρόμου που οδηγεί στο χωριό, μιας και, όπως λένε, ο χώρος δεν μπορούσε να φιλοξενήσει περισσότερους από όσους ήρθαν αρχικά. Ακροδεξιό κύκλοι, συμπεριλαμβανομένης της Χρυσής Αυγής, και με τη συνέργεια του Δημάρχου και της τοπικής εκκλησίας προσπάθησαν να μετασηματίσουν την αντίδραση αυτή σε ρατσιστική κατεύθυνση, αλλά δε φαίνεται να τα κατάφεραν και πολύ καλά. Όπως και να έχει, ένα χωριό 200 κατοίκων μάλλον είναι δύσκολο να φιλοξενήσει περισσότερους πρόσφυγες από το μόνιμο πληθυσμό του.

Όμως, ο μεγαλύτερος αριθμός προσφύγων βρίσκεται στο στρατόπεδο του Κατσικά, όπου βρισκόταν το παλιό αεροδρόμιο της πόλης. Στο χώρο αυτό διαμένουν 1200 πρόσφυγες, ενώ υπάρχει πρόβλεψη για 1500. Έχουν γίνει ήδη 3 προσπάθειες να μεταφερθεί επιπλέον κόσμος από το λιμάνι του Πειραιά, όμως οι πρόσφυγες αντικρίζοντας τις συνθήκες του camp αρνούνται να αποβιβαστούν από τα λεωφορεία. Μέχρι πριν από 2 μήνες, το μέρος ήταν βαλτότοπος και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας φέρει την ευθύνη της απόφασης να πάνε αυτοί οι άνθρωποι σε έναν τόσο ακατάλληλο χώρο, θεωρώντας επαρκή συνθήκη την επίστρωση του με χοντρά χαλίκια. Από την άλλη, η Δημοτική Αρχή, αν και αρχικά εναντιώθηκε με δηλώσεις της σε αυτή την επιλογή, τελικά την αποδέχθηκε σιωπηρά.

Στο στρατόπεδο του Κατσικά έχουν τοποθετηθεί περίπου 200 σκηνές του στρατού χωρίς δάπεδο και ενώ η βροχή είναι πολύ συνηθισμένο φαινόμενο, δημιουργούνται απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης (μούχλα, υγρασία, λάσπη, λακκούβες με νερό μέσα στις σκηνές που κάποια βράδια δεν επιτρέπουν καν στους ανθρώπους να κοιμηθούν). Ο στρατός είναι υπεύθυνος για τη σίτιση, η οποία είναι τόσο χαμηλής ποιότητας που πολλές φορές οι πρόσφυγες αρνούνται να φάνε, ενώ η σίτιση συμπληρώνεται από την κουζίνα της γερμανικής ΜΚΟ «Soup and socks», η οποία όμως στις 22 του μήνα θα φύγει από τα Γιάννενα.

Συνολικά, στο χώρο υπάρχουν 4 Ευρωπαϊκές ΜΚΟ και ο Ερυθρός Σταυρός. Το κομμάτι της υγειονομικής περίθαλψης έχουν αναλάβει οπλίτες-γιατροί του στρατού, ο Ερυθρός Σταυρός (χωρίς να έχει ιδιαίτερη παρουσία στο χώρο), αλληλέγγυοι γιατροί και φοιτητές ιατρικής. Λόγω της ελλιπούς μέριμνας από πλευράς κράτους και των απαράδεκτων συνθηκών υγιεινής και σίτισης, έχουν αρχίσει να παρατηρούνται ακόμα και ξεσπάσματα μολυσματικών ασθενειών.

Ένα άλλο βασικό ζήτημα είναι και το ότι δεν υπάρχει επίσημη παρουσία του κράτους για νομικές συμβουλές και αιτήσεις ασύλου, με αποτέλεσμα να προβάλλει υπαρκτός ο κίνδυνος απέλασης, ειδικά για όσους δεν είναι Σύριοι, οι άδειες παραμονής των οποίων λήγουν σύντομα. Στο πρόβλημα αυτό συμβάλλει καθοριστικά και το γεγονός ότι απαγορεύεται η είσοδος στο χώρο σε ΜΜΕ. Ο Δικηγορικός Σύλλογος έχει επισκεφθεί το χώρο μία φορά, όπως και μέλη του άλλες φορές ατομικά, και σχεδιάζει την τακτική του παρουσία στο χώρο, πράγμα που ίσως δώσει μια κάποια λύση στο πρόβλημα, ενώ διεκδικεί τη συμμετοχή του στο τοπικό συντονιστικό.

Την συνολική ευθύνη του χώρου είχε αναλάβει το τοπικό συντονιστικό που αποτελούταν από το Δήμο Ιωαννιτών, την Περιφέρεια Ηπείρου, το στρατό, την αστυνομία και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας με την εκπρόσωπό του. Ο Δήμος με επίσημη ανακοίνωσή του την προηγούμενη εβδομάδα αποχώρησε από το συντονιστικό και τη διαχείριση του χώρου, καταγγέλλοντας την κυβέρνηση για έλλειψη υγειονομικής μέριμνας και ολιγωρία στο θέμα του αποχετευτικού, ενώ η Περιφέρεια απειλεί να κάνει το ίδιο.

Εμείς από την πλευρά μας, συνειδητοποιώντας τη σημασία της πολιτικής παρέμβασης, αλλά και της έμπρακτης αλληλεγγύης στο κομμάτι του προσφυγικού στην πόλη μας, αποφασίσαμε στις 2 του Μάρτη να ιδρύσουμε την Ανοιχτή Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες – Ιωάννινα. Η Πρωτοβουλία μας λειτουργεί με συνελεύσεις και είναι ανοιχτή στον καθένα και την καθεμία να συμβάλλει στην προσπάθειά μας. Στόχος μας είναι αφενός να καταστήσουμε ανθρώπινες τις συνθήκες διαβίωσης αυτών των ανθρώπων για όσο καιρό είναι αναγκασμένοι να παραμείνουν στην περιοχή μας και αφ' ετέρου να εναντιωθούμε δημόσια στην πολιτική κυβέρνησης και Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συμφωνία της τελευταίας με την Τουρκία. Η συμφωνία αυτή υπογράφηκε στις 18/3 και προβλέπει την απέλαση των «παράτυπων» μεταναστών και την επιστροφή των προσφύγων στην Τουρκία (όπου και φυλακίζονται) και ακολούθως τη μετεγκατάστασή τους στην Ε.Ε. υπό όρους. Ακόμη παλεύουμε ενάντια σε ρατσιστικές λογικές που πιθανόν να εμφανιστούν στην πόλη μας και προβάλλουμε ένα αντιπαράδειγμα αλληλεγγύης ενάντια στον κυβερνητικό διαχωρισμό προσφύγων/μεταναστών. Για εμάς δεν υπάρχουν λαθραίοι άνθρωποι και «παράτυποι» μετανάστες. Τα σύνορα πρέπει να είναι ανοιχτά για κάθε άνθρωπο που θέλει να γλιτώσει από τον πόλεμο και την ανέχεια.

Σε αυτό το σημείο, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι, παρά το φλέγον ζήτημα του προσφυγικού, η έλλειψη συντονισμού των κινήσεων που δραστηριοποιούνται πάνω στο θέμα στην πόλη μας δε μας επιτρέπει να είμαστε όσο ενωμένοι και αποτελεσματικοί θα θέλαμε. Ωστόσο, η Πρωτοβουλία μας επιδιώκει και θα συνεχίσει να επιδιώκει την ενότητα στην έμπρακτη αλληλεγγύη και ή δυνατόν στη συνολικότερη πολιτική δράση, ξεπερνώντας τις όποιες διαφωνίες, με το βλέμμα στραμμένο στον κοινό στόχο: οι πρόσφυγες να ζήσουν σαν άνθρωποι.

Το στέκι της Πρωτοβουλίας βρίσκεται στην οδό Λόρδου Βύρωνος 17 και συλλέγει είδη πρώτης ανάγκης (ρούχα, παπούτσια, φάρμακα, τρόφιμα που δε χρειάζονται παρασκευή, είδη προσωπικής υγιεινής) καθημερινά 10-2 το πρωί και 6-8 το απόγευμα. Μπορείτε ακόμη να επικοινωνήσετε μαζί μας στο facebook (Ανοιχτή Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες - Ιωάννινα) ή στο e-mail: prosfigesioannina@gmail.com.